

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Szentesisített törvény.

Irta: ÜRMÖSSY LAJOS.

Az iskolákban megülik az 1848-iki törvények szentesítésének az évfordulóját, de megüli a hivatalos világ is Magyarországon. Általánosság azonban nem vált ezen ünnep, mivel ellensúlyozza a szentesítést a rá következő események.

1848-ban méltatlan szolgásgot, törvénytelen elnyomást rázott le magáról a nemzet. Nem forradalom, nem lázadás volt ez, hanem alkotmányos életünk reneszánsza, jogos fejlődés törvényes alapon, szent és igaz törekvés államiségünk törvényszerű kiépítésére. A jó V. Ferdinánd hosszas habozás után hozzácsatlakozott a nemzet akaratahoz. Szentesítette a 48-diki törvényeket. És a magyarok ujjongtak az alkotmány győzelmén, a független Magyarország fölvirulásán.

De mi történt!... A mikor a papíron irt törvényeket át kellett volna vinni a valóságba: reformáló ábrándjainkkal, ideális hevületünkkel hideg és gonosz, de tényleges és jól organizált erők állottak szembe. És jöttek a farsztó huzavonák, a ketszínű játékok, majd az alarczok félfredobása és a legmagasabb ellenforradalom. Jöttek az aruló horvátok, a felbujított nemzetiségek, az olmtzi allamesiny. És jött Windschgrätz, jött Hentzi, jött az orosz beavatkozás. És jött Világos, jött Haynau és következett az aradi tragédia, hogy bezáruljon a sor a hazafiak vasraverésével.

Lehet-e csodálni, ha az 1848. évi áprilisi törvények szentesítése kellemetlen érzéseket kelt a hazafiak szívében. Ezért nem tud ezen évforduló-ünnep általánosság válni s oly lelkesedést kelteni, mint a márczius 15-ike.

Mindamellott a szentesítés napja nem hiába való megemlékezés az ifjuságnak, mert okot ad az elmélkedésre. Ebből pedig levonhatja a végkövetkeztetést az ifjuság. Léven a 48-diki szentesített törvénynek az a legnagyobb hibája, hogy nem készítette a törvénynevel egyszerre elő a közös ügyek rendezését is. Megemlíti a 48-iki törvény, hogy léven a monarchia másik felelvel közösen intézendő ügy, de azt nem rendezte, hanem jelzé egy bizottság kiküldését, mely tisztázza ez ügyeket. Mely tisztázás az események folytán elmaradt s zudult a nemzetre a csapás. Holott ha a törvénynevel egyidejűleg megoldatik a közös ügyek kérdése is, nem lesz üres formáság a törvény szentesítése.

Ezen megemlékezés hozá mindegyre ellentétbe a magyar kormányt az osztrák felsőbb körökkel. Mindjárt kezdődött a dinasztianak az olaszok elleni haborujaival. Kértek győzezer ujjongzot az országtól, a mit a magyar kormány akaratával az országgyűlés megtagadott. Hiába érvelt Batthyány Lajos miniszterelnök a megadás mellett, hivatkozva a pragmatika szankezióra, hogy a dinasztia

nem hagyhatjuk segély nélkül. Könnyű volt az igaz megdönteni a győnge érvelést, de az sem tagadható, hogy a magyar nemzet előnyére íródott volna az, ha a királyától nem tagadja meg a segély iránti kérését.

Jött a kvóta kérdése!... Az osztrák kormány átirt a magyar kormányhoz, hogy vállalja az adósság egy részét el, ultimátumként jelzé, hogy ettől teszi függővé a 48-iki törvények végleges elismerését. Tagadó volt a magyar kormány válasza. Megint az egy Batthyány Lajos volt államférfi, ki hévvel támogatja az osztrák kívánatot. De egyedül maradt. Széchenyi és Deák érveltek ellene. A történelmi munkák itt tévesen támadják Kossuthot, hogy népszerűségéből ellenezte az osztrák kívánatot figyelembe vevését, mert mint azon minisztertanács jegyzője Pulszky Ferencz írja: „Az életem és korom” című munkájában: csak Széchenyi és Deák érveltek Batthyány ellen, a többi hallgatott s csak ellene szavaztak. De ez elég bizonylata annak is, hogy humbug azon állítás, mintha Széchenyi megjósolta volna a forradalmat! Hiszen ha megjósolta volna, akkor ő idézte elő a fentjelzett álláspontjával.

Széchenyi igenis megjósolta a forradalmat, de nem azt, a mely bekövetkezett s a mely bukásával is dicsőséget hozott a nemzetre. Hanem ő társadalmi forradalmat jósolt meg, egymás ellen kelve fel a társadalmi rétegek s lesz csufos bukása a nemzetnek. Hat Széchenyi jóslata nem teljesült. Egy ily forradalom nem következett be.

De ettől eltekintve, a két állam közti szakadásnak be kellett következnie, a közös ügyek nem rendezése miatt. Hogy több részletre ne térjek rá, maga Kossuth hangot adott egy levelében Törökországból, hogyha Komárom tartja magát, még megmenthető az ország s jelzé, hogy az osztrák államadósságból legalább ketszáz milliót el lehetett volna vállalni. Mire Horvath Mihály gunyos megjegyzéseket tett, hogy késői bánkodás. Holott mint feunebb jelzém: ezen hiba nem irható a Kossuth Lajos terhére. Aminthogy Deák nyiltan be is vallá a kvóta tárgyalásakor 1867-ben a képviselőházi beszédeben, hogy 48-ban ő is hibás volt a merev elutasító álláspontban.

A szentesített törvény évfordulója adhat elég okot az elmélkedésre. Nem elég az egyoldalú fölfogás, hogy az nem tartatott meg. Hanem kutatni kell az okokat is, a mi által az dülőre jutott. És áldjuk a Gondviselést, hogy a mi nem sikerült 1848-ban, az tető alá jutott 67-es alappal 1867-ben.

Magyarország önállása nem adatott föl, nagy hatalommá lettünk ezen a veszélyes helyen, korlatozódva az némileg a közös miniszteri intézmények által. De ez Ausztria

javára sem irandó, mert attól is külön áll a közös miniszteri intézmény. Nekem az oly önállóság nem imponál, mint a kisebb európai országoké, hogy nincs sulyuk az európai nagy államok koncertjében, csak amolyan „tört” önálló országocskák. Még így, a hogyan most állunk: valódi nagy hatalom Magyarország. Hat nagy hatalom van ma Európában: Anglia, Németország, Franciaország, Oroszország, Olaszország, Ausztria és Magyarország. Ezen államok részt vesznek Európa intézésében s a nemzetközi értekezleten, míg a többi országnak nincs szava s jelentéktelenek.

Maga Kossuth Lajos a Dunai konföderációval akarta hazáját számottevővé tenni, mely a ráuk semmi haszonnal nem járó szövetség helyett: a 67-iki kiegyezést hoztuk létre. Ugyan miben erősítette volna a Dunai konföderáció az országot?... Négy évben egyszer Budapesten lett volna a kormányzat, a másik évben Belgrádban, majd meg Zágráb és Bukarestben. A szövetséges hormanok így székeltek volna. Hiszen folyton összekapunk a nemzetiségi surlódások miatt. Kossuthot az eszme elfogadására az vezeté, mert a nagy hatalmak szükségesnek tarták nagy birodalom létezését Európa ezen részében. Egymagára nem tarták annak Magyarországot és így született meg az agyrémes eszme, a mit Kossuth elismer iratában, hogy elfogadta, csak a nyilvánosságra adását tartá korainak.

A dualizmussal meg van védve önállásunk. Hatalmas fegyveres erővel van biztosítva a magyar nemzet fennállhatása. Ezen védelem alatt igyekezzünk kiépíteni az egységes magyar nemzeti államot. Ma már minden magyar párt a 67-es alapon áll, habár ezt szóval nem is vallják be a csak névleg független pártunk. Ezen az alapon munkálkodjék a nemzet szerényen s akkor idővel nemzeti állammá alakul át Magyarország.

A 48-iki áprilisi törvények szentesítésének az évfordulója, erősítse meg bennünk azon tudatot, hogy ezen törvények a kuforrásai az új Magyarországnak és félszázad mulva megint szentesíté ezen törvényeket a korona, mikor annak megünneplésében részt vett. Ezzel dokumentálta ezen törvény mindenható erejét, a mely előtt mindenkinek meg kell hajolnia. Az új Magyarország alap-törvényei évfordulásakor ne az érzelmekre fektessük a főszlyt, hogy mily események következtek a szentesítésre, hanem méltassuk a maga valójában a szentesített törvényt, a mit szuronyokkal sem lehetett megsemmisíteni: mert az örök életű!... És mint ilyen, mindég becses okirat a nemzetre nézve. Évfordulójan erre kell figyelemmel lennie,

POLITIKAI HIREK.

A tegnap este érkezett meg a miniszterelnök Bécsből, hol Bienert báró osztrák miniszterelnökkel a függő kérdésekről, nevezetesen a bankügyről és a vedorőjavaslatokról tárgyalt. A tárgyalások kedvező irányban folynak, úgy hogy a vedorőreformra vonatkozó javaslatok már májusban a képviselőház elé lesznek terjesztve.

A miniszterelnök vasárnap ismét Bécsbe megy, mikor is Hazai honvédelmi miniszterrel együtt ismét tárgyalni fog az osztrák miniszterelnökkel, ezen napon Khuen-Hédervári Károly gróf részt vesz a német trónörökös pár tiszteletére rendezendő udvari ünnepségeken is.

A képviselőház tegnapi ülésének szenzációja Polónyi Gézának a szabadkőművességről és a szabadkőművesekről tartott beszéde volt. Mig egyrésztől védelmébe vette Polónyi a szabadkőműves eszmék nemességét, addig másrésztől nagy ravaszsággal a titkos társaságok és a szabadkőműves páholyok ellen igyekezett az indulatokat felkelteni.

HIREK.

— **Hivatalos lapból.** Őcs. és apostoli kir. Felső dr. Kossztea Emil gyulafehérvári törvényszéki jegyzőt a dési járásbíró-sághoz albiróvá kinevezte és dr. Frölich Gyula dési kir. járásbíró-sági albirónak a gyulafehérvári járásbíró-sághoz leendő át-helyezését engedélyezte.

— **Elöléptetés.** Az igazságügyminiszter Uray Laszlo kir. orsz. fegyintézeti igazgatót a VII. fiz. rangfokozatba léptette elő.

— **Kinevezés.** Alsó-Fehér vármegye főispánja Tuson Lászlót közigazgatási gyakoronoknak kinevezte és szolgálatára a balázsfalvi főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

A verebek.

* Mutatvány Árkosi Ferenoz Kálmán „A pálfalvi szél-molnár” cz. elb. köt. (Kunozsy, Szilágyi és ts. kiad. Bpest.)

Ajtoni Mócsi bá életén, a zsuppal fődött csűr zsúpjában tanyázott tíz veréb-család. Kifurták belül a rozs-zsupokat és a nyiásokat kitérítve, fészket vertek oda. Az udvarból illatos szénát és sarjút loptak. Az udvaron tollakat találtak mindig. Ezekből olyan puha, meleg illatos fészket csináltak, hogy kivánni sem lehetett volna jobbat.

A tíz család nagy kényelemben élt. Eső nem vette, szél nem érte a tanyájukat. S bizony sok más veréb-köztársaság irigyelte boldogságukat.

Igy éltek már régen tíz bakveréb és tíz nőstény. Vagy ha jobban tetszik: tíz papa és tíz mama-veréb. Családban éltek s ha van nekik is anyaszentegyházuk, akkor az nem panaszolható, annyira hű, igaz és makula nélkül való volt mindegyik. Csentelek, loptak ugyan és igen sokat beszéltek, de az erkölcsben nem esett hiba. Mindenki a saját párjával szépen éldegelt és csodálatos: nem volt anyósa senkinek. Talán ez, vagy valami más körülmény okozta, hogy a civódások, melyek néha előfordultak, hamar elintézték nyertek.

Csirip, csirip, csirip, csip, mondotta a haragos.

Csirip, csirip csirip, csip! — felelt békítően a tarsa.

Ezt elismerték tizszer, huszszor. Kergetőztek egy darabig az ágak között. Aztán szent lett a beke.

A csűr födelében a fészkek elég közel

— Fogarasi Istvánt Felenyed községbe anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Halálozás.** Jacobi Róbertné sz. Lupini Hermína f. hó 6-án hosszas szenvedés után 40 éves korában meghalt. Tegnap temették el nagy részvét mellett. — Bra-sa y Zsigmondné sz. Makkay Ágnes 92 éves korában f. hó 6-án meghalt.

— **Tanári kongresszus Gyulafehérvárt.** Az erdélyi róm. kath. status középiskolaiban működő tanárok egyesülete f. hó 19-én kongresszust tart Gyulafehérvárt, melyen a folyó ügyeket és tudományos felolvasásokat tartanak.

— **A tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminiszter jelentése szerint 1908-ban Magyarországon tüdővészben elhalt 65.694 egyén. A magyar birodalomban 1910. szeptember havában gümőkórban elhalt 4134 egyén. Vármegyénkben 31.

— **A Bethlen-kollégium főgimnáziumában** az 1911—12. iskolai évre négy helyettes, két gyakorló-tanári és egy helyettes ének-zenetanítói állás töltetik be, és erre pályázatot hirdettek.

— **Husvét-ünnepi istentiszteletek** a róm. kath. templomban: Virágvasárnap d. e. 10 órakor Passiót énekel az Előre dalkör; nagyszerdán, nagycsütörtökön és nagypénteken d. u. 5 órakor énekeltek Jeremiás siralmait, nagycsütörtökön ünnepélyes szt. mise d. e. 10 órakor, utána oltárfosztás; nagypénteken d. e. 9 órakor csonka mise, az Előre dalkör Passiót énekel, Rada György házfőnök szt. beszédet mond; nagyszombaton d. e. 10 órakor tűz- és vízszentelés, ünnepi szt. mise, d. u. 6 órakor feltámadási körmenet; husvét vasárnap d. e. 8 és 9 órakor olvasott szt. mise ételek megáldásával, 10 órakor ünnepélyes szt. mise, mely alatt predikál dr. Vass Albert theologiai tanár, d. u. 6 órakor ünnepély és vecsernye; husvét-hétfőn d. e. 8 órakor olvasott szt. mise, 10 órakor ünnepi szt. mise, mely alatt pré-

váltak egymáshoz. Betevelgések az idegen portára mégsem történtek. Egyik veréb-mama olyan mint a másik. Egyforma szürke kabátot, nadrágot, szürke kalapot viseltek telen-nyáron s így a veréb papákat semmi sem csábíthatta el a túrhely melegétől. Az egyforma ruhák miatt pedig nem fejlődött a mamák között se valami melegebb barátság, mert nem volt semmi olyan mutatni való, amitől a masikat sárgairigység foghatta volna el, vagy a gutától lehetett volna felteni.

Hivásos dolgok: selymek, csipkék, zsak-szoknyák, kalapok, dárdá-tűk, nagy tollak, ékszerék nem zavarták meg a mamának lelkét. A papák sem járnak inni, kártyázni, nem szerettek a lovakat és a más asszonyát.

A család töltötte be egész életüket. Neveltek kicsinyjeiket s roppant gyönyörűséget szerzett nekik, hogy mikor a földi gilisztával hazatértek, négy-öt sárga, tátott csőr csipogott felejük.

Mikor megtollasodott a gyereksereg, szépen megtanították repülni őket, csalogatva, bevezető csiripelésekkel, egyik fáról a másikra. A urfiakat mindjárt megházasították. A kisasszonykakat ferjhez adták, minden hozomány nélkül. Aztán szépen kiadták az utjukat, hogy keressenek fészkeknek való helyet, építsenek fészket, neveljenek gyermekeket. Nyafogni, évjáradékot kérni, hiába mentek volna az örgekhez vissza. Azok többre nem ismerték őket s nem avatkoztak a dolgaikba.

Ilyenformán nem ismerték a zsurokat,

dikál Gógl Dezső s.-lelkész, d. u. 6 órakor lytánia; husvét-keddjén d. e. 10 órakor énekes szent mise.

— **A talpfatelítő-telep nagyobbítása.** A m. kir. államvasutaknak ezidőszerint öt helyen van talpfatelítő telepük: Novakabau, Perecsényen, Nagyenyeden, Mezőtelegden és Sofronyán. A novkai telep üzemet az államvasut be fogja szüntetni, miután ezen telep régi rendszerű és költséges berendezése nem szolgált kifogástalan munkát. A többi négy telep berendezése olajtelítésre van készítve s a teljesítő képesség a telep megnagyobbításával könnyen növelhető. Épen azért Nagyenyeden, Mezőtelegden és Sofronyán egy-egy új telítő kazánt állítanak fel, ami által az évi teljesítő képesség telepenként 100.000—120.000 talpfa-telítéssel fog emelkedni.

— **Uj vasuti összeköttetés Gyulafehérvárral.** Már régi óhaja városunk és Fehérvár közönségének a déltutáni összeköttetés létesítése. Gyulafehérvárra tudvalevően déltután Kolozsvár—Nagyenyed—Tövis felől eddigelé csak 1/3 órakor oda érkező személyvonat közlekedett, a mi rendkívül hátrányos volt már Fehérvárral való összeköttetésünk szempontjából is. Az Omke gyulafehérvári körének kérésére a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a Tövisről Gyulafehérvárra déltután 5 óra 20 perczkor induló és Fehérvárra 6 óra 5 perczkor érkező 685. sz. tehervonathoz személyszállító kocsik csatoltassanak s így az eddigi tehervonatot vegyesvonattá alakítva közlekedhessenek. Ez új vonattal most már Fehérvárral összeköttetést nyertünk a Kolozsvárról déli 1 óra tájban induló és Tövisre 4 óra 55 perczkor érkező személyvonathoz és az azon utazóknak ez új összeköttetés révén nem kell már többé a tövis—aradi este induló vonatra a tövisi állomáson várakozniok. Az új összeköttetés f. évi május elsején lép életbe.

bálokat. Nem a halát, hódolatot, ingyenelést. Nem kértek és nem adtak provizórt, nem röpültek a pártfogók szárnyain. Mindenki annyit ért, amennyit tudott.

Nem volt királyuk és nem viseltek rendjeleket. Sőt, ha valamelyik társukat pajkos gyermekek, az emberek gyermekei, megfogták és diszes csákót ragasztottak a fejére: azt menten megölték. Mi nekik süveges pápa, vagy bóbítás király? . . .

Minden csűr, vagy torony lakói külön köztársaságot képeztek. Együtt röpülgettek s ha valamelyik eleségre talált, azonnal odahívta társait. Így aztán se milliomosok, se bankárok nem akadtak közöttük. Sőt a „mint szövetkezett” című szárazföldi pióca-intézményről sem tudtak semmit.

Ilyen körülmények között igen szép, kulturált a életet éltek. Veréb esze mindegyiknek volt. Nem igyekeztek egymást elkápráztatni, kijátszani, megcsalni. Nem képzelte magának senki magát. Szürkek, józanok, összetartók, irigységtől mentek, az emberekkel szemben tolvajok, de egymás között igen becsületesek voltak.

Ajtoni Mócsi bá életén, a zsuppal fődött csűr zsuppjában tanyáztak. Tíz veréb család.

Minden fészkekben négy-öt tojás volt már. Annyi reménység. De valami rettentő dolog történt egyszer.

Ma hiába kerestél ott verebet. Nincs. Oda a köztársaság. Elmondom a katasztrófa történetét.

(Folytatjuk.)

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye** tavaszi közgyűlését tegnap tartotta meg városunkban a városház üléstermében.

— **Nagy tüzvész.** Folyó hó másodikán Kisludas községben tűz ütött ki. Gyorsan harapódzott el s oly nagy mérvet öltött, hogy a falu fele, körülbelül 50 ház pusztult el. A károsultak segélyezésére a könyöradomány gyűjtési akció már is megindult.

— **Mezei egerek irtása.** Minthogy a mezei egerek (poczkok) egy része áttelelt s így ismét előállhat az a veszély, hogy az egerek elszaporodása megint nagy károkat okoznak, a földművelésügyi miniszter rendeletileg intézkedik, hogy a gazdaközönség az irtásra és védekezésre vonatkozólag a múlt év őszén a m. kir. rovarügyi állomás igazgatójának közbenjöttével s a törvényhatóságok megbízottjának részvételével tartott tárgyalásokon szóbelileg és írásban megállapított utmutatások alapján a tavaszi idényben a mezei egerek (poczkok) irtását a saját és a köz jól felfogott érdekében el ne mulassza.

— **Erdőségés.** Mult hó 29-én d. e. 10—12 óra tájban Remete község „Náltul” nevű hegyének déli lábánál elterülő erdőben ismeretlen módon tűz támadt, melyből az erdő 2 és fél hold terjedelemben 300 korona kárértékben leégett. A leégett erdő Nagyenyed város tulajdonát képezte s fiatal tölgyes volt. Miután a megyei ut mellett terült el, valószínű, hogy gondatlanságból keletkezett a tűz, a mennyiben famunkások az erdőben nem tartózkodtak, a mit különben a vizsgálat ki fog deríteni.

— **Meghívó.** Az Oltáregylet ma vasárnap délután 4 órakor tartandó gyűlésére tisztelettel meghívom az egyesületi tagokat. Rada, lelkész.

— **Rabias fényes nappal.** A székelykocsárdi vasuti állomás közelében pár nappal ezelőtt a segélykiáltásra odarohant munkások egy vakmerő esetnek voltak szemtanúi. Egy többször büntetett Farkas Gyula nevű csavargó, ki tordai illetőségének mondja magát, fényes nappal egyszerűen kirabolta Devált Venczel galicziai fűrészyári munkást, ki valahova munkába igyekezett. Megtámadta az uton, pénzt követelte és mikor az nem akarta pénzt odaadni, letépette és mintegy 120 korona pénzt és óráját erőszakkal elvette. Mielőtt azonban a rablott pénzzel tovább állhatott volna elfogták és átadták a bíróságnak.

— **Tüzvész.** A marosnagylyaki határban mult hó 28-án délután Kohn Simon tövisi lakos tulajdonát képező és 1200 kor. értékű szalmakazalt, káros szolgálatában álló Kardos János marosnagylyaki lakos felgyújtotta azon gondatlansága által, hogy egy szekér szalmát szállítva a kazalból, cigarettára gyújtott s az égő gyufaszálal eldobta, melytől a szétszórt szalma néhány pillanat alatt lángba borult. Kohn kárát a „Magyar-Francia biztositó társaság” fogja megfizetni, az erkölcsi fizetséget pedig Kardos János fogja teljesíteni a marosújvári kir. járásbírósnál.

— **Lopás.** Marosújvárt márczius hó 16-én éjjel Gyórfi József felsőmarosújvári lakos Váci Ferencz marosújvári lakostól a zárt ajtó feltörése után 4 drb libát ellopott. Gyórfi a lopott libákat Marosludásra szállította, hol azokat Czóbel Jánosné és özv. Nyilas Gergelyné ottani lakosoknak eladta, s kik, mivel hogy a libákat fertőző olosztóguk ellenére is megvásárolták, gyanus tárgyak megszerzése miatt tulajdon elleni kihágásért kerülnek majd a gyulafehérvári kir. ügyészség miatt vádhatóság elé.

— **Összeégett gyermek.** Alsógárd községben Purva Ilane 15 éves ottani lakos sógora lakásán puliszkat főzve, a már megfőtt puliszka forró vizét egy, a földre helyezett talba öntötte, melybe a szobában játszadozó 2 és fél éves Krecz Valérie belé esve, magát annyira összeégette, hogy 6 napi gyótródás után belépusztult. A kis Purva Ilane ellen, kinek megbüntetését különben az elhalt gyermek szülői nem kívánják, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt fog a gyulafehérvári kir. ügyészség vádat emelni.

— **Felülfizetések** A Nagyenyedi Oltáregylet és az Előre dalkör pénztárának javára rendezett műsoros estélyen felülfizettek: Winkler János 20 kor., gróf Busseul Henrikné 12 kor., özv. U. Kovács Józsefné, Rada György 10—10 kor., Nehéz János, Fejes Áron, Balla Béla 5—5 kor., Albert Iváné, Jovian család, Török Bertalan 4—4 kor., dr. Odor Béla, Tangel József, Gámán Károly, Rass Károly 3—3 kor., Gombássy Irma, Budó Dénes, Förtis János, dr. Mátyás Mihályné, Nagy István, Bálint János, Fitori Idus, Sándor Jenő, Szabó István, Székely Ödön, Spangenberg Gyula 2—2 kor., Diószeghy Lipót, Bravjak Lászlóné, Kuts Antal, Szergey Ius, Kerekes Károly, Felméry Sándorné, P. Dávid Lajos 1—1 kor. A jótékonycélú műsoros szíves támogatóinak ez uton fejezi ki hálás köszönetét a rendezőség nevében Rada György, o. e. igazgató.

KÖZGAZDASÁG.

Csemege-szőlő termelése.

Átlagosan véve 2 véka szőlő kiad 10 liter (egy veder) mustot. A szőlőt, mint gyümölcsöt Nagyenyeden eladhatjuk vékánként (10—12 kg.) 5—6 koronáért; tehát kapunk 2 vékáért 10—12 koronát. Ha pedig mustot csinálunk belőle, ugyanazért kapunk 5—6 koronát, tehát épen felényit. Ezen kizismert tényből világos, hogy a szőlő-termelés ott, a hol ez tehető, gyümölcsre dolgozva sokkal jobban fizeti magát, mint mustra dolgozva. Persze, hogy gyümölcs mellett mustra is kell számítani és berendezkedni, mert rendszeren nem az egész termés fejlődik ki oly szépen, hogy az gyümölcsként értékesíthető legyen.

Mindenféle termelésnél nagy jelentősége van az u. n. termelési kísérletnek. E tekintetben Agnelli plébános sikerein kívül elég lesz még két névre hivatkoznom. Az egyik a minden magyar gazda előtt ismert néhai Mokry Sámuel, ki a buza és más gabnáműek termelése körében egész életén keresztül folytatott kísérletezéseivel tett önmagának és az egész ország gazdaközönségének hasznos szolgálatokat. A másik a világ legtudósabb gazdája, a német dr. Kühn professzor, a ki kísérletezéseivel annyira vitte, hogy közepes minőségű földön, őszi rozból 28 métermázsát termelt holdanként, a mit el sem hinnék, ha nem épen dr. Kühn (meghalt a mult évben) mondaná. Persze, hogy a kísérletek legtöbbször negatív eredményhez szoktak vezetni, a pozitív és célzott eredmény csak ritkaság; de ez sohasem csökkenti annak buzgóságát, a kinek kísérleti érzéke van; a kinél pedig ez hiányzik, az nem is igen szokott kísérletezésekhez fogni.

Kedvem volt ahhoz, hogy kísérleteket tegyek különböző fajta (helytelenül faj, helyesen fajta!) szőlőkkel: milyenek azok a valóságban, s miként viselkednek az enyedi talajban

és klíma mellett? Tíz éven keresztül folytattott megfigyeléseim s kísérleteim, a mellett, hogy kellemes szórakozást nyújtottak, némi tapasztalati eredményekre is vezettek. Tapasztalataimat, — a mit azokból közlésre érdemesnek tartok — röviden a következőkben mondom el. A midőn ezt teszem, előttem tisztán csak az az egy szempont áll: mit lehetne Enyeden termelni, nagyobb arányu szőlő-gyümölcs kereskedelem szempontjából.

Kezdem a piros Delawareval, a mely iránt külön, egészen más szempontból érdeklődtem. Mindenki tudja, hogy a legmagasabb szeszartalmu, igen erős, de semmi kellemes zamattal nem bíró bora van; épen azért csak borházasításra való, gyenge borokhoz. Piros fűrtjei, szemei hasonlítanak a traminéhoz, csak hogy nagyobbak. A gyümölcs ize, mint az Isabelláé. E szőlő divatba jött különösen az Érmelléken; azt állítják róla, hogy nem bántja a tél, nem kell permetezni, (az Isabella permetezést kíván) nem bántja a filloxera, tehát oltás nélkül, mint direkt termő tenyészhető. Jó talajt kíván annyira, hogy nálam (próbaképen a legrosszabb talajt kerestem ki számára) jó részben kivesszett azon talajon, melyen az Isabella még jól megél. Lugasnak igen ajánlják; szép lugas látható ebből — a maga idején fűrtökkel gazdagon megrakva — a borbereki ref. templom bejáró utja felett.

Megkísértem más szőlő vidékek egyes kiváló fajtáit (bakator, szerémi zöld, fehér gohér) itt Enyeden meghonosítani. A bakator Arad és Nagyvárad vidékének, s az Érmelléknek legelső fajtája; kitűnő csemege, bora is kitűnő. Nekem van belőle vagy 50 tő; melyek közül egy-egy példányt külön kezeltem erős trágyázással és fűrt-ollózással. Mindezen elbánás mellett, sem szépségben, sem ízében meg sem közelíti a jó bakatort, — így a termelésre itt nem érdemes. Ugyanezt mondhatom a speciális zamatu szerémi zöldről, s még inkább a fehér gohér-ről, mely utóbbi itt teljesen elfajul, úgy, hogy a „gohér-bort” szűrő debreczeni, vagy érmelléki ember azt meg sem ismerné. (Van fekete gohér is; de ezt, a szőlő-oltás ideje óta, nem kultiválják).

Folytatjuk.

Piaci árak.

Nagyenyed, 1911. április 6.

A hus kilogrammonként:

Marhahus	I. minőségű	1 kor.	60 fill.
„	II. „	1 „	52 „
Borjúhus	I. „	1 „	60 „
„	II. „	1 „	52 „
„	III. „	1 „	44 „
Sertéshus	I. „	1 „	84 „
„	II. „	1 „	76 „
Barányhus	—	2 „	— „
Szalonna	—	2 „	— „

A csüörtöki hetivásár nagy forgalmu volt. A baromvásáron a közepes felhajtás mellett az arakat mint a mult heten, most is igen magasán tartották.

A gabonaműek ára litervékánként:

Buza	—	3 kor.	30 fill.
Kukoricza	—	1 „	44 „
Árpa	—	2 „	20 „
Zab	—	1 „	40 „
Rozs	—	2 „	80 „
Bükköny	—	3 „	40 „
Alakor	—	—	90 „

A tej literje 20—24 fillér.

Tojas 5 drb 20 fillér. Baromfi sok volt és reudes arakon kelt.

* **Ne habozunk**, amikor a kis gyermeknek nincs étvágya, rendetlen a székletében, bágyadt és soványodik. Itt gyors segítségre van szükség, éppen ezért áldás szülőre, gyermekre nézve egyaránt a „Phosphatine Fallières” világhírű gyermek-tápszer, amely a fejlődésben elmaradt szervezetet egy-kettőre felfrissíti, megerősíti, a benne foglalt mészfoszfát a c ontokat megkeményíti és az emésztő szerveket fokozott munkára serkenti. Nemcsak csecsemők, de serdülő gyermekek is szedik a Phosphatine Fallières t, mert az a legfinomabb és leghatásosabb tápláló anyagokat tartalmazza. 5 4—5

* **A hálósobák** réme, a poloskák kiirtása, eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinrel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U Kovacs József örökösai gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

* **Narancs** vörösbors kávéval legeslegjobb minőségű ötkilós postakosárral 3, eredeti kosárral 100 darab, bal 5 kor. 20 fill., eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 koronaért. **Muskátli** narancs vörösbors primissimó minőségű szép nagyok eredeti ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona, eredeti ládával 209 avagy 160 darabbal 12.50 koronaért. **Sárga-fajna** narancs mézédés, messinai ötkilós postakosárral 2.80, eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 5.25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 10 koronaért. **Citrom** elsőrendű ötkilós postakosárral 2.40, eredeti ládával 180 darabbal 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 9 koronaért. **Karfiol** csodaszép fehér ötkilós postakosárral 2.50, eredeti kosárral 18 darabbal 4 korona. **Lencse** esemesze füge kilónként elegáns dobozban 1 korona. **Malgaszölő** kiválószep 2.-0. **Calafat** datolya 1.20. **Berber** franciaia datolya 2.40. **Mogyoró** 1.70. **Francozia** héjas mandula kilónként 2.20. **Szallitja** utánvétellel, bérmentellenül az Agrumen déli-gyümölcs-nagykereskedés Budapesten, Szarka-utca 7. **Tessék** előnyjegyeket kérni friss gyümölcsökről, déli-gyümölcsökről, korai friss főzetelekekről és ideai zöldség-neműekről. 20—20

A legtapasztaltabb orvosok tanácsolják, hogy egészségünk fenntartása érdekében elsősorban a gyomorra ügyeljünk.

A ki gyor rát rendben kívánja tartani, tegye szabályvá, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy mondjuk minden szombaton, reggelizés előtt egy pohár igaz. **Ferencz József**-keserűvizet igyék. Ezen régóta bevált természetadta tisztító-gyógyviznek bámulatos felhosszító hatása van nemcsak emésztőszerveinkre hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferencz József-keserűviz használata különösen kellemes”.

Vigyáznunk kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferencz József-keserűvizet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosai és orvostanárai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

Több pénze

akkor lesz, ha nekikülöhetetlen, olcsó és tartós szőtyesrukat csak a nagyenyedi szőtyegyárból vesz. Árjegyzék ingyen küldeték.

E héten csütörtök helyett kivételesen hétfőn, f. hó 10-én rendel.

Van szerencsém Nagyenyed város t közönségét értesíteni, hogy előnyösen ismert **fogászati műtermemmel** Gyulafehérvárról minden hét csütörtökön Nagyenyedre utazom, ahol a **Szeidl-szálloda** 3. sz. szobájában egész napon át a t. közönség rendelkezésére állok.

Mindenemű kaucsumunkákon, szájpádlás nélküli fogsorokon és csapfogakon kívül főképen a legnagyobb szakértelemmel készülő arany- és platina-, korona- meg hidmunkáimat ajánlom a legjutányosabb árak mellett.

SPRINGER D. A.

45 16—

fogspezialista.

Szülőoltvány-szükségletét

meiótt beszerezné, forduljon bizalommal **Hajdu István Érmelléki szülőoltvány telepehez**, ahol a legnemesebb fajú szülőoltványok, amerikai és európai sima és gyökerez szülővesszők, továbbá a világhírű Delaware t a legjutányosabb árban lehet beszerezni. Nagy képes árjegyzeket, igen sok tanulmányos tartalommal, ingyen és bérmentve küldi meg **Hajdu István** szülőgazdasága es oltványtelepe **Bihardiószeg**. Sima Delaware I. oszt. ezre 36 korona, alig észrevehető szépséghibával bíró oltvány ezre 70 korona, viszonteladásitoknak 5% engedmény. Készlet több százezer darab. Pontos kiszolgálás. 111 1—5

319—1911. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr Müller Zoltán nagyenyedi ügyvéd esódtömeggondnok által képviselt Fosztó Dezső esódtömegenek Finta Fosztó Dezső közados ellen a esódtömég részére a gyulafehérvári kir. törvényszék, a marosújvári kir. járásbírósg területén levő Csongva községben fekvő a csongvai 646 sz. tkvben A + 2 rdsz. 464 hrsz. Jaházra 811 kor. 60 fill., A + 3 rdsz 463/2 hrsz. szantóra 70 kor. 40 fill., A + 4 rdsz. 519/2 hrsz. szantóra 264 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi május hó 4. napján délelőtt 9 órakor Csongva községhezatal megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án, illetve 1/2-én alól eladatul nem fognak.

Árverezni szandékozők tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. k.-t igazság-ügyminiszteri rendlet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a bánatpénzt az ígért vételár 10%-ára kiegészíteni, ellenkező esetben az árverés tovább folytatatn.

Marosújvárt, 1910. évi márczius hó 5-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Fekete,
kir. albiró.

112 1—1

5248—1910. tkvi. ez.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Áron Szofta al végrehajtónak — Nyamoz Vasília végrehajtónak Jójka Janos és tsei végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében — Reheján Simon balázsfalvi lakos késedelmes árverési vevő elleni 328 kor. 50 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében Áron Szofta visszárverést kérő kérése következtében a végrehajtási árverés 328 kor. 50 fill. bántárákos vételár tőke, ennek 1910. július 18-tól járó 5% kamatai és a felmerült endő költségek felhajtása végett sz 1881. LX. tcz. 144, 146, 147, továbbá az 1908. XLI.

tez. 21, 24, 25 és 26 §§-ai értelmében Reheján Sim n árverési vevő által megvásárolt és a tuzásocsárdi 910 sz. tkvben foglalt A + 1 rd z 339, 340, 341, 342, 343, 344 hrsz. házastelekre 715 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1911. évi április hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Buzásboocárd községhezatal tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alól nem fognak eladatul.

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen mely szonnal folytatandó, több részt nem vehet.

Árverezni szandékozők a kir. kinstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni, avagy sz 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltétel k alólított telekkönyvi hatóságnál és Buzásboocárd községhezatal megtekintendők.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságától.

Balázsfalva, 1910. évi december hó 30. napján.

Schwartz.

kir. járásbíró

113 1—1

Szabadalom m. 3956. Törvényileg védve 141.

ANTICOL

„Anticol” találmány tárgya olyan eljárás, melynek segítségével a lovak ugynevezett — **Kólika** — **betegségének gyors és biztos megszüntetésére** alkalmas szer.

Ezen „Anticol” szerrel Ófelsége 1. sz. Huszárezredénél két éven át végzett kísérletek eléggé igazolják azt, hogy az egyadag beadagolása után **1 1/2 óra múlva** meglepő eredménnyel **teljesen megszünteti a bajt**.

Minden dobozhoz használati utasítás csatolva.

Egy doboz, mely két Anticol adagot foglal magában, 4 kor. Négy adag 8 kor. Hat adag 12 kor. stb. folytatolag nagyobb mennyiségben is jelzett árban megrendelhető a feltalálónál:

MAYER IGNÁCZ
KIR. FŐÁLLATORVOSNÁL.
— BRASSÓ. —

KOBRÁK
CZÍPŐK
a legjobbak.

KAPHATÓK
Nagyenyeden és vidéke részére kizárólag
a Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél.

153 4—24

Óriási 106 2-4

szövetvásár

nagyban és kicsinyben.

Tavaszi és nyári újdonságok!

A többek közt eladásra kerülnek, u. m.:

	fr.	krjcz.
140 cm. zsemai kostime-kelmék most	1-90	és 2-25
120 " angol h-mespunok	1-50	1-75
120 " che-viot és kamarnok	59	78
120 " gyapju voilok	85	1-05
Francozia, mintas s sima grenadinok	85	1-10
Madeira himzések	38	58
Vosó levantinok	23	36
Merino deléne	25	39
Selyemszálú ruhavásznak	39	55
Pongis és taffetelymek	68	85
A legujabb fonlarselymek	95	1-15

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a legkiválóbb minőségű és a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátyol, ruhatisztek és egyéb női pipere-czikkék újdonságaiban. Kérje minden hölgy saját érdekéért árúháza nagy mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldök meg, hogyha megírja, hogy olesó vagy pedig finomabb kelmékből hajt mintákat. 20 kor. felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

WEINER MÁTYÁS női divat nagyáruhaza
Budapest VI. Andrásy-ut 3. sz.

A „Nagyszombati Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőkétörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyujt

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Eladó ház.

Rózsá-utca 7. szám alatt egy újonnan épült 2^{1/2} emeletes ház eladó.

Értekezhetni ugyanott. 48 16-

VOGEL SAMU

fogtechnikus

állandó itt tartózkodásra berendezett fogműterme április hóban **Rakóczi-utca 13.** szám alatt fog megnyitni.

101 3-4

Eladó üzlet!

A marosvásárhelyi Főtéren egy fűszer-, festék-üzlet, mely dohány, só és ital-mérési engedéllyel bir, más vállalat miatt eladó.

Évi forgalma 60.000 korona.
Czím a kiadóhivatalban. 110 3-5

ELSŐ BIZTOSÍTÓ INTÉZET

katonai szolgálat esetére

Ő cs. és kir. Fensége József főherczeg védnöksége alatt, m. sz.

A legelőnyösebb módon eszközöl fiu-gyermekek biztosítását katonai szolgálat, illetve nagykorúság idejére. A katonai szolgálatot teljesítő fiu, a biztosított tőkén kívül tekintélyes besorozási jutalomban részesül.

Leányoknak hozomány- és keletgye-biztosítás, házassági jutalommal.

Felúttak élet, és halál-eseti biztosítása, tetszés szerinti időre. 109 5-5

A tiszta nyereség 60%-a a tagok osztalék-alapjához csatoltatik.

Biztosított tőke 72.000.000 korona. Vagyon 24.600.000 korona.

Helyi képviselő: **FARKAS GÉZA** vármegyei irodatiszt, lakik Rakóczi-utca 4., aki szivesen szolgál mindennemű felvilágosítással és a hol a díjak fizetése eszközleendő.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktarak:

Nagyenyedi főraktár
házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:
Weill Bélánál.

Tövisen:
Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:
Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA

 (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1-

FIGYELEM!

AIDA VERGE és BLUE STAR CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.
:: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! ::

Legjobb ajándék

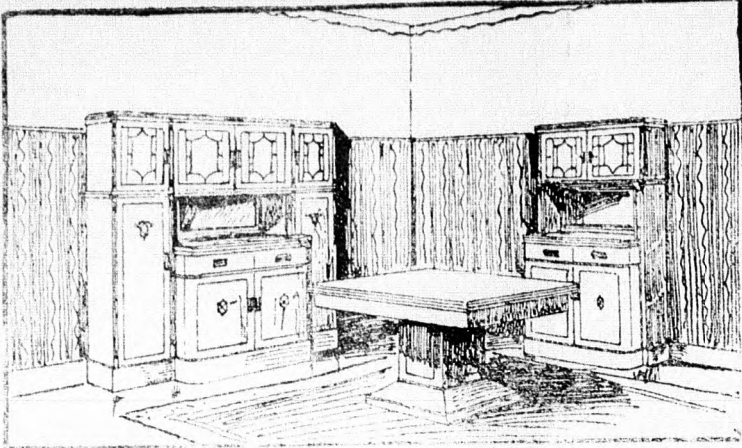
a tartós és olcsó hazai szőttesáru Arjegyzéket ingyen s bérmentve küld: Lingner György szövőgyára Nagyenyed

BUTOR-

RAKTÁR.

KUNSGH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-u.
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtású anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétényfák, díszcserjék, üllevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok
elsőrendű áru.
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Dietrich Gyula

ötvs-mester és ékszerész

KOLOZSVÁR.

Arany-, ezüst-, vas-, bronz-, porcellán- és fa- **régiségeket** megbízatásból vásárol, esetleg megértékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árverésen mint vevő részt vesz. Arany, briliáns ékszereket, ezüst tárgyakat bármily összegre készpénzzel azonnal vásárol. Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol. 60 14-50

Sürgőnyozim:

Dietrich ékszerész Kolozsvár.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a tavaszi és husvéti bevásárlásomból hazaérkeztem, mely alkalommal raktáramat a legdivatosabb cikkekkel felszereltem, u. m.: nagy választék a legutolsó divat szerinti:

női és leányka kabátokban

Óriási nagy választék **kész férfi, fiú és gyermek ruhákban**. Páratlan nagy választék kizárólag hazai gyártmányu **női, férfi, fiú és gyermek cipőkben**. Nagy választék a legutolsó divatu férfi fiú és gyermek kalapok, valamint férfi, fiú ingek, kezelők és nyakendőkben. Továbbá nagy választék valódi angol és hazai gyártmányu ruha és felöltő szövetekben. Saját szabóműhelyemben 24 órán belül a legfinomabb és legjobb kivitelben mértékutáni rendeléseket eszközölök. Pontos és szolid kiszolgálás! A n. é. közönségnek becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

Berkovits Béla

28 8-

Nagyenyed, Főter 3. szám.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüntézelek részvényeire. Vásárol és elad értékpapirokat. Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1-

Olcsóbb! A „Dr. Just“ Wolframlámpa Olcsóbb!

minden helyzetben ég. Fénye állandó egyenletes fehér. Kiválóan tartós és a szénszálas izzólámpával szemben 70% áramot takarít meg. Kapható Nagyenyeden darabonként **2 korona 20 fillérért**

Winkler János kereskedésében.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.